

Etikai Kódex az Eötvös Loránd Tudományegyetem Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium dolgozói (pedagógus, gyakorlatát végző egyetemi hallgató, nem pedagógus dolgozó) és diákjai, illetve szülei számára

Preambulum

Az ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskola (továbbiakban az Iskola) az európai és magyar hagyományokra épülő minőségi közoktatás és felsőoktatás értékeit képviseli és érdekeit szolgálja, küldetése a nemzeti és az egyetemes kultúra és műveltség továbbadása, megőrzése, gyarapítása. E cél megvalósítása érdekében az Iskola elvárja valamennyi munkatársától, diákjától, annak szüleitől vagy gondviselőitől és az Iskolában gyakorlatot végző tanárjelöltektől (a továbbiakban: radnótisok), hogy minden tevékenységük során tartsák magukra nézve kötelezőnek a másik ember tiszteletének elvét. Akik az Iskolában tanulnak, oktatnak, dolgoznak, nem csupán magas színvonalú szakmai munka követelményének kell, hogy eleget tegyenek, hanem az ország egyik meghatározó szellemi műhelyének, normaadó közösségének is a tagjai. Ezért velük szemben az Iskola magas szintű erkölcsi elvárásokat támaszt, amelyek az alapvető emberi értékek védelmén és tiszteletén alapulnak.

Az Iskola minden erejével azon van, hogy az alábbi kódexben lefektetett eljárásra a lehető legkevesebb esetben legyen szükség; az Iskola törekszik elejét venni minden olyan megnyilvánulásnak, mely etikai vétség hatálya alá esik.

A fentiek jegyében az Iskola munkatársai, tanulói és szülői testülete az alábbi Etikai Kódexet alkotja:

Alapvető szabályok

A Kódex hatálya

1. Az Iskola etikai kódexe (a továbbiakban Kódex) mindenkire vonatkozik, aki az Iskolával általános- és középiskolai tanulmányok végzésével összefüggő hivatalos kapcsolatba kerül. A radnótisok közös vállalása, hogy a pedagógiai programban és az alábbiakban megjelölt értékeknek, magatartási elvárásoknak megfelelnek. (A Kódexben szülőként említett személyi körbe beletartozik a nevelőszülő, nagyszülő, továbbá azok a személyek, akik a diák iskolai viszonyában rendszeresen megjelennek, továbbá akik eseti felhatalmazás alapján az iskolában eljárnak.)
2. A Kódex hatálya kiterjed a radnótisok intézményi tevékenységére, továbbá azokra az Iskolán kívüli magatartásokra, melyek kihatnak a radnótisok egymáshoz való viszonyára, az Iskola társadalmi megítélésére, hírnevére.
3. A Kódex hatálya kiterjed azon cselekményekre, magatartásokra is, amelyekhez jogszabály vagy iskolai szabályzat hátrányos jogkövetkezményt fűz, azonban önmagukban is a jelen Kódexben meghatározott etikai vétséget valósítanak meg.

Etikai alapelvek

4. Az Iskola elkötelezett a szabad véleménynyilvánítás, a tanulás és az oktatás szabadsága és az emberi méltóság tisztelete, valamint az egyenlő bánásmód követelményének betartása, a hátrányos megkülönböztetés tilalma iránt.

5. Az Iskola támogat és segít megvalósítani egy olyan jelzőrendszert, melynek az a célja és feladata, hogy minden radnótis tudja, kihez fordulhat bizalommal (személyiségi jogainak megsértése nélkül) abban az esetben, ha a Kódex-beli elvárások megsértése vagy annak gyanúja áll fenn.

6. Az Iskola elvárja a radnótisoktól:

hogy tartózkodjanak az Iskola tekintélyének, jóhírének csorbításától, és törekedjenek az Iskola tekintélyének gyarapítására;

az iskola pedagógiai programjában és az Etikai Kódexben megfogalmazott alapvető értékek tiszteletben tartását az iskolán kívüli nyilvánosságban folytatott tevékenység során is;

a hiteles, tárgyyszerű és szakszerű tájékoztatást minden megnyilatkozásokban az Iskoláról, az Iskolában folyó oktatásról, az Iskolán belüli viszonyokról;

a tisztességtelen, illetve jogtalan előnyök visszautasítását.

7. Az Iskola elvárja minden radnótistól:

a számonkérések, vizsgák tisztaságának betartását;

a tisztességes vizsgáztatás, számonkérés követelményének teljesítését, beleértve a tanár tartózkodását a pozíciójával való visszaéléstől.

8. Az iskola ösztönzi a közösség tagjainak az iskolai és a társadalmi közélet iránti érdeklődését, ugyanakkor elvárja a nevelési-oktatási tevékenység pártpolitikailag semleges végzését.

9. Az Iskola elvárja:

a döntésekben az összeférhetetlenség szabályainak érvényre juttatását, különös tekintettel a (párt)politikai tevékenységre, rokoni és gazdasági kapcsolatokra;

a beosztott munkatársakkal szemben világos követelmények és elvárások megfogalmazását, munkájuk következetes, pártatlan és igazságos értékelését.

10. Az Iskola elítéli, ha bármelyik radnótis visszaél vélt vagy valós hatalmi helyzetével.

11. Az Iskola elítéli, ha bármely radnótis olyan helyzetet teremt a valós vagy virtuális térben, amely egy másik radnótis számára tárgyilagos külső mérlegelés szerint fizikai, illetve érzelmi hátránnyal jár.

12. Az Iskola elítéli a megbélyegzés, megszegyenítés, megalázás, hamis hír terjesztés minden formáját.

13. Az Iskola tiltja az intézményi infrastruktúrának üzleti haszonszerzés céljából ingyenesen történő igénybevételét.

14. Az Iskola tiltja az intézményi infrastruktúrának politikai célból történő igénybevételét.

Bizonyított etikai vétség és szankciója

15. Az a radnótis, aki a jelen Kódexben megfogalmazott elvárásokat nem teljesíti, vagy az abban tiltott cselekményeket, magatartást bizonyítottnan megvalósítja, etikai vétséget követ el. Amennyiben a vétség másik emberre irányul, a két fél együtt kezdeményezheti egyeztetető eljárás lefolytatását általuk választott mediátor irányításával. Ennek szabályozása külön dokumentumban történik.

16. Az etikai vétség elkövetőjével szemben alkalmazható szankciók:

a) figyelmeztetés,

b) felnőtt (munkatárs: tanár, tanárjelölt, egyéb dolgozó, szülő) esetében:

ba) személyének, valamint az etikai vétség elkövetése tényének az Iskola honlapján – az adatvédelmi előírásoknak megfelelő formában történő – nyilvánosságra hozatala,

bb) amennyiben a kifogásolt viselkedés súlyossága indokolja, az Iskola kezdeményezheti a szerződés vagy munkaviszony megszüntetését, visszavonását,

c) diák esetében: fegyelmi eljárás megindítása.

Eljárási szabályok

Az etikai vétség esetén eljáró testület

17. Etikai vétség tárgyában első fokon az Etikai Bizottság jár el.

18. Az Etikai Bizottság hétagú. Négy tanár tagját, valamint két tanár póttagját az igazgató jelöli ki a 19. pontban rögzített eljárásnak megfelelően. Két diák tagját a Diákönkormányzat, egy szülő tagját pedig a Szülői Munkaközösség delegálja. A diák és szülői képviselő megbízatása a kifogásolt viselkedéshez kapcsolódó eljárás lezárásáig áll fenn. Az Etikai Bizottság elnökét a testület maga választja meg az Etikai Bizottság tanár tagjai közül. Az elnök megbízatása a kifogásolt magatartáshoz kapcsolódó eljárás lezárásáig áll fenn.

19. Az etikai bizottság tanár tagjainak megválasztása két fordulóban történik. Az első fordulóban a tantestület tagjai nyilatkoznak arról, hogy megválasztásuk esetén vállalják-e az Etikai Bizottságban való részvételt. A második fordulóban a tantestület titkos választás útján választja meg az Etikai Bizottság négy tagját és két póttagját a tantestület azon tagjai közül, akik az első fordulóban akként nyilatkoztak, hogy esetleges megválasztásuk esetén vállalják az Etikai Bizottságban való részvételt. Az Etikai Bizottság négy tagja az lesz, aki a második fordulóban tartott választás során a négy legtöbb szavazatot kapta. Az Etikai Bizottság két póttagja az lesz, aki a második fordulóban tartott választás során az ötödik és hatodik legtöbb szavazatot kapta. Az Etikai Bizottság tanár tagjainak, valamint póttagjainak megbízatása három évig áll fenn.

20. Másodfokon a Másodfokú Etikai Bizottság jár el.

21. A Másodfokú Etikai Bizottság öttagú. Elnökét és két tanár tagját és egy póttagját az Egyetem rektora az Iskola igazgatója ajánlásának figyelembevételével bízza meg az Iskola tantestületének azon tanárai közül, akik nem tagjai vagy póttagjai az első fokon eljáró Etikai Bizottságnak. A Másodfokú Etikai Bizottság egy diák tagját a Diákönkormányzat, egy szülő tagját pedig a Szülői munkaközösség delegálja. A Másodfokú Etikai Bizottság tagjainak megbízatása a kifogásolt magatartás tárgyában megindult másodfokú eljárás lezárásáig áll fenn.

22. Ha valamelyik bizottság vagy az Etikai Bizottság, valamint a Másodfokú Etikai Bizottság valamely tagja akadályoztatás miatt nem tud eljárni, helyette az adott kategóriában jelölt póttag, több póttag esetén az elnök által felkért póttag vesz részt az eljárásban.

Etikai eljárás

23. Az Etikai Kódex alapján csak radnóti indíthat etikai eljárást.

24. Az etikai eljárás a kifogásolt viselkedésről történő tudomásszerzést követő 30. napig, de legfeljebb annak megvalósulását követő 90 napig írásban vagy elektronikus levél formájában kezdeményezhető. Folyamatosan megvalósuló magatartás esetén a fenti határidőket az etikai vétséget megvalósító állapot megszűnésének időpontjától kell számítani. A beadványhoz csatolni kell a vétség megvalósulását alátámasztó információkat, dokumentumokat, és meg kell jelölni az esetleges egyéb bizonyítékokat is. A beadvány formai és tartalmi elemeinek vizsgálatakor minden esetben figyelembe kell venni a kérelmező életkorát.

25. Etikai eljárás kezdeményezése: az 1-6. évfolyamos diákok a 2 tanító/osztályfőnök egyikénél, 7-12. évfolyamos diákok maguk választotta tanárnál, munkatársak a Közalkalmazotti Tanács tagjainál, szülők, hallgatók az igazgatónál tehetnek bejelentést, mely nyomán az eljárás elindulhat. Az igazgatóval szemben kezdeményezett etikai eljárást a fenntartónál, az ELTE Etikai Kódexében meghatározott eljárásrend alapján lehet kezdeményezni. Az eljárás befejezéséig az Iskola minden, az ügyben érintett személytől elvárja a titoktartást az ügyről, illetve minden érintett személyről, beleértve a bejelentő személyét.

26. Az Etikai Bizottság elnöke a kérelem beérkezését követő 15 napon belül összehívja az etikai bizottság ülését a kérelem beérkezésétől számított 21 napon belüli időpontra, vagy javaslatot tesz a bizottság tagjainak hiánypótlás elrendeléséről vagy a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról szóló határozat meghozatalára. Az ülés összehívásával egyidejűleg az elnök felhívhatja az eljárás alá vont személyt, hogy a kérelemmel kapcsolatos álláspontját a felhívásban megjelölt határidőn belül írásban fejtse ki, illetve nyújtsa be a panasszal kapcsolatos dokumentumait.

27. Az Etikai Bizottság a kérelem beérkezésétől számított 21 napon belül hiánypótlást rendelhet el, ha a kérelem nem felel meg a 24. pont szerinti követelményeknek. A hiány pótlására olyan észszerű határidőt kell biztosítani, amely elegendő a hiány pótlására. A hiánypótlást elrendelő határozatban figyelmeztetni kell a kérelmezőt, hogy ha a határidőt elmulasztja, vagy a kérelmét újból hiányosan nyújtja be, azt a bizottság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

28. Az Etikai Bizottság a kérelem beérkezésétől számított 21 napon belül ülés tartása és érdemi vizsgálat nélkül elutasítja a kérelmet, ha

(A) azt nem a 26. pont szerinti határidőn belül nyújtották be,

(B) a kérelmező a hiánypótlásra a 27. pont szerint meghatározott észszerű határidőt elmulasztotta,

(C) az etikai bizottság megítélése szerint a kérelemben panaszolt magatartás, ha megvalósult is, nem jelent etikai vétséget, illetve az olyan csekély súlyú, hogy nincs szükség miatta etikai eljárás lefolytatására.

29. A bizottság az ülésén meghallgatja az eljárás alá vont személyt, illetve, amennyiben szükségesnek ítéli, az eljárás kezdeményezőjét vagy az eljárás alá vont, illetve a kérelmező által indítványozott más személyt. Amennyiben szükséges, a bizottság az ülésén további bizonyítékok becsatolását, illetve beszerzését is elrendelheti, illetve további meghallgatások érdekében ülését elhalaszthatja.

30. A bizottság ülése nem nyilvános, azon csak az eljáró bizottsági tagok, a jegyzőkönyvvezető és a bizottság által meghívott személyek vehetnek részt.

31. A bizottság üléséről jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyben rögzíteni kell az ülés helyét és idejét, a jelenlévők személyét és az általuk tett nyilatkozatok lényegét. A jegyzőkönyvet az Elnök által felkért egyik bizottsági tag vezeti.

32. Amennyiben a bizottság megítélése szerint rendelkezésére állnak a döntéshez szükséges információk, a bizottság az ülést berekeszti, s ettől számítva tíz napon belül határozatot hoz.

33. Az Etikai Bizottság a konkrét ügyben megállapított, indokolással megalapozott határozatát írásban közli a kifogásolt viselkedés megvalósítójával és a beadvány benyújtójával. Etikai vétség megállapítása esetén, ha törvény nem zárja ki, az Iskola honlapján hatvan napra nyilvánosságra hozza döntését, és annak indokolását. Az etikai bizottság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül vagy érdemi indokok alapján elutasító határozat közzétételét is elrendelheti, ez esetben azonban a határozat közzétett változatából törölni kell az eljárás alá vont személyre és a panaszosra vonatkozó minden olyan adatot, amelynek alapján bármely személy azonosítható lenne, kivéve, ha az eljárás alá vont személy az azonosítására alkalmas adatok közzétételéhez hozzájárult.

34. Amennyiben az etikai eljárás alá vont személy vagy a kérelmező az Etikai Bizottságnak a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító vagy az érdemi határozatával nem ért egyet, annak felülvizsgálatát a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül az első fokon eljáró etikai bizottság elnökéhez benyújtott, a Másodfokú Etikai Bizottságnak címzett fellebbezésben kérheti. Az Etikai Bizottság elnöke a hozzá beérkezett fellebbezést az ügy irataival együtt nyolc napon belül megküldi az iskola igazgatójának, valamint az Egyetem rektorának. A másodfokú eljárásra egyebekben a 24-32. pontokban foglaltak értelemszerűen irányadóak. A Másodfokú Etikai Bizottság másodfokon hozott határozatát megküldi az első fokon eljáró testület részére.

35. Amennyiben az első-, illetve másodfokú eljárás lebonyolítása jogi szaktudást igényel, úgy az Iskola igazgatója az Egyetem mindenkor jogi és igazgatási vezetőjétől kérheti, hogy az ügyben az etikai testületnek való jogi segítségnyújtás érdekében jelölje ki az Egyetem valamely jogász végzettségű közalkalmazottját, hogy tanácsadással segítse az eljárás lefolytatását. Ebben az esetben a jogi és igazgatási vezető által kijelölt jogász az eljárás irataiba betekinhet, az etikai tárgyaláson megfigyelőként részt vehet, ugyanakkor feladat- és hatásköre kizárólag az etikai testületnek adandó jogi tanácsadásra terjed ki, a döntéshozatalban nem vehet részt.

36. Az etikai ügyekben eljáró testületek tagjai az eljárással kapcsolatos információkat kötelesek bizalmasan kezelni.

Összeférhetetlenség

37. Az etikai eljárások során biztosítani kell, hogy a vizsgálati folyamatban résztvevők személyükben ne legyenek érintettek vagy érdekelték, és elfogultsággal ne legyenek vádolhatók (összeférhetetlenség). Amennyiben az akár első-, akár másodfokon eljáró etikai bizottság valamely tagjával szemben összeférhetetlenség áll fenn, az adott ügyben nem járhat el. Ebben az esetben helyette a póttag jár el.

38. Amennyiben az összeférhetetlenség a póttaggal szemben is fennáll, vagy az egész bizottsággal szemben áll fenn, a 19. pontban foglalt eljárásrend szerint új választások útján új etikai testületet kell megválasztani.

39. Amennyiben az összeférhetetlenség a Másodfokú Etikai Bizottság póttagjával vagy az egész testülettel szemben fennáll, a rektor haladéktalanul köteles új tagokat kijelölni az Iskola igazgatója ajánlásának figyelembevételével, továbbá az arra jogosultaknál új tag delegálását kezdeményezni. Az e pont alapján választott, illetve delegált tagok megbízatásának hatálya az összeférhetetlenséggel érintett ügy elbírálására terjed ki.

Radnóti, 2021. június 25.